

Kainuun edunajaminen

Mhall 11.05.2026 § 61

Kainuun edunajamisen ajankohtaiskatsauksen tarkoituksena on arvioida Kainuun aluekehityksen tilannekuvaa sekä käydä keskustelua ja linjata maakunnan edunajamista koskevia asioita.

Tämän asian käsittelyn aikana kokoukseen osallistuvat kutsuttuina asiantuntijoina europarlamentaarikko Merja Kyllönen, kansanedustaja Tuomas Kettunen, Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen ylijohdaja Jaana Korhonen ja Kainuun hyvinvointialuejohtaja Sami Mäenpää.

1) Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen käynnistyminen ja viime vuoden rahoituksellinen tilannekuva

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus käynnisti toimintansa 1.1.2026 yhtäaikaaisesti yhdeksän muun elinvoimakeskuksen ja valtakunnallisen lupa- ja valvontaviraston kanssa. Samaan aikaan lakkautettiin ELY-keskukset (ml. Kainuun ELY-keskus), aluehallintovirastot sekä Valvira.

Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen toimialueena on Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu. Joissakin keskitetyissä tehtävissä (esim. rakennerahastotehtävät) toimialue voi olla tätä laajempi. Keskuksen päätoimipaikka on Oulu ja toimipaikka Kajaani. Lisäksi virastolla on sivutoimipaikka Ylivieskassa. Henkilöstöä virastolla on noin 190, joista noin 20 % virkapaikka on Kajaanissa.

Kokouksessa esitellään lyhyesti elinvoimakeskuksen toiminnan käynnistymistä sekä viime vuoden rahoituksen kokonaisuutta.

2) Tietoliikenneyhteyksien saatavuus Kainuussa

Kokouksessa esitellään lyhyesti tietoliikenneyhteyksien (laajakaista- ja matkaviestintäverkkojen) tilanne Kainuussa.

3) Uusi alueidenkäyttölaki

Maan hallitus on tehnyt esityksen eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölakiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Seuraavaksi eduskunta ottaa siihen kantaa. Esitetyt muutokset koskevat myös Kainuun liiton tehtäviä. Esityksen mukaan muun muassa maakuntakaava rajattaisiin koskemaan vain valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä asioita ja myös sen oikeusvaikutuksia rajattaisiin. Esitykseen on mahdollista tutustua tarkemmin alla olevalla verkkosivulla:

<https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=6080>

4) Huhtikuun kehysriihen yhteenveto Kainuun kannalta

Hallituksen neuvottelu julkisen talouden suunnitelmasta käytiin 21.-22.4.2026. Kootusti kehysriihen päätökset löytyvät valtioneuvoston sivuilta: <https://valtioneuvosto.fi/-/orpon-hallitus-epavarmuuden-ajassa-tarvitaan-luottamusta-ja-kasvua-vahvistavia-toimia>

5) Ajankohtaiset EU-asiat

Monivuotinen rahoituskehys on EU:n taloudellisen suunnittelun kulmakivi, joka määrittää unionin budjetin painopisteet ja rahoituksen suuntaamisen. Euroopan komissio antoi 16.7.2025 ehdotuksensa seuraavaksi monivuotiseksi rahoituskehyykseksi vuodesta 2028 eteenpäin.

Lisätietoa esityksestä monivuotiseksi rahoituskehyykseksi löytyy komission sivuilta:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_25_1847

Euroopan komissio on hyväksynyt kattavan strategian tuen lisäämiseksi EU:n itäisille alueille, jotka rajoittuvat Venäjään, Valko-Venäjään ja Ukrainaun. Komission antamassa tiedonannossa esitetään joukko toimia, joilla autetaan niitä vastaamaan kohtaamiinsa erityisiin ja ennennäkemättömiin haasteisiin viidellä ensisijaisella alalla, jotka ovat turvallisuus ja häiriönsietokyky, kasvu ja alueellinen hyvinvointi, paikallisten vahvuuksien hyödyntäminen, yhteydet sekä ihmiset.

Tiedonanto löytyy komission sivuilta:

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/communication/eastern-border/communication-eastern-border-2026.pdf

6) Kainuun hallitusohjelmataavoitteet

Eduskuntavaalien 2027 lähestyessä vaikuttaminen puolueiden vaaliohjelmiin ja tulevaan hallitusohjelmaan on ajankohtaista. Hallitusohjelmavaikuttamista tehdään pääasiassa yhteistyössä muiden maakuntien kanssa.

7) Asiantuntijoiden ajankohtaisraportit

Käsitellään mahdolliset asiantuntijoiden raportit.

8) Muut mahdolliset asiat

Lisätietoja maakuntajohtaja Riikka Pirkkalaiselta, puh. 040 539 5090 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja käy asiakohtiin liittyvää evästyskeskustelua.

Maakuntahallituksen päätös

Maakuntahallitus merkitsi tiedoksi saamansa informaation ja kävi asiakohtiin liittyvää evästyskeskustelua.

Tuomas Kettunen poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 10.48.

Jaana Korhonen poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 11.05.

Mikko Polvinen poistui kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen klo 11.38.
